

KONSPEKT LEKCJI

Przedmiot: Technologia informacyjna

Temat: Prawo autorskie - rodzaje licencji oprogramowania komputerowego.

Przygotował: Tomasz Kindryk

Cele lekcji:

- Uczeń zna podstawowe założenia ustawy o prawie autorskim,
- Uczeń potrafi wymienić podstawowe rodzaje licencji oprogramowania,
- Uczeń wie, jakie są konsekwencje używania nielegalnego oprogramowania,

Metody pracy:

- Elementy wykładu,
- Dyskusja,
- Praca indywidualna.

Pomoce dydaktyczne:

- Zestawy komputerowe z systemem operacyjnym Windows z dostępem do internetu,
- Przeglądarka internetowa,

Przebieg lekcji

1. Czynności organizacyjne: sprawdzenie obecności, podanie tematu lekcji, zalogowanie się do sieci komputerowej.
2. Omówienie ustawy o prawie autorskim (odnosząc się do oprogramowania komputerowego).
3. Dyskusja na temat prawa autorskiego:
  - Korzyści, jakie niesie ustawa o prawie autorskim dla twórców oprogramowania,
  - Konsekwencje używania nielegalnego oprogramowania.

4. Wyjaśnienie pojęcia licencji i podstawowe rodzaje licencji oprogramowania komputerowego:

Licencja (angielskie licence), w odniesieniu do oprogramowania regulacja prawna określająca warunki jego użytkowania i zasady odpłatności. Praktykuje się kilka rodzajów licencji określających zakres użytkowania oprogramowania i warunki uiszczania za nie opłaty.

- Shareware - to rodzaj licencji programu komputerowego, który jest rozpowszechniany bez opłat z pewnymi ograniczeniami lub z niewielkimi opłatami do wypróbowania przez użytkowników. Czasami po okresie próbnym (wersja trial) lub po określonej liczbie uruchomień (Limit uruchomień) za taki program trzeba płacić lub zrezygnować z korzystania z niego. Czasami producent oprogramowania wydaje jedną wersję na licencji shareware a drugą (zazwyczaj z ograniczeniami, np. z blokadą dostępu do niektórych funkcji) na licencji freeware.
- Trial (z ang. próba) – rodzaj licencji na programy komputerowe polegający na tym, że można go używać przez z góry ustalony czas (od 7 do 90 dni). Programy na tej licencji są w pełni funkcjonalne. Po upływie ustalonego czasu, jedyną rzeczą, na którą pozwoli program to rejestracja albo usunięcie z dysku twardego. Zazwyczaj wersje próbne rozprowadzane są na tej licencji.
- Adware – rodzaj (i typ) licencji oprogramowania. Adware jest oprogramowaniem rozpowszechnianym za darmo, ale zawierającym funkcję wyświetlającą reklamy.
- GPL - Angielskie General Public Licence, zasady licencyjne określone przez konsorcjum Free Software Foundation, zakazujące redystrybucji oprogramowania w formie czysto binarnej. Jeżeli ktoś wprowadza do obiegu oprogramowanie zawierające jakąkolwiek część podlegającą licencji GPL, to musi udostępnić wraz z każdą dystrybucją binarną jej postać źródłową.
- Freeware - to licencja oprogramowania umożliwiająca darmowe rozprowadzanie aplikacji bez ujawnienia kodu źródłowego. Termin freeware bywa również używany jako synonim oprogramowania objętego tą licencją. Czasami licencja freeware zawiera dodatkowe ograniczenia (np. część freeware jest całkowicie darmowa, a część darmowa jedynie do użytku domowego). Programy na licencji freeware mogą być nieodpłatnie wykorzystywane, jednak zabrania się czerpania korzyści finansowych z ich dystrybucji

przez osoby trzecie. Licencja nie dotyczy dystrybucji produktów (dokumentów, grafiki, innych programów itd.) stworzonych przy użyciu programów na licencji freeware, więc nie ogranicza możliwości ani nie narzuca konieczności pobierania opłat za wytworzone produkty.

- Firmware - to oprogramowanie wbudowane w urządzenie, zapewniające podstawowe procedury obsługi tego urządzenia. Nowsze urządzenia posiadają możliwość aktualizacji tego oprogramowania, dzięki zapisaniu go na przykład w pamięciach typu FLASH lub EEPROM.

5. Ćwiczenia:

- Wyszukać w internecie inne rodzaje licencji,
- Wyszukać w internecie aplikacje do ściągnięcia (po jednej z każdego rodzaju omówionych licencji).

6. Zadanie domowe. Praca pisemna (uwzględnić poniższe punkty):

- Co to jest prawo autorskie?
- Wymień rodzaje licencji oprogramowania
- Wyszukaj i wymień nazwy programów każdego z wymienionych rodzajów licencji (podaj źródła, z których można pobrać te programy).

7. Omówienie i powtórzenie wiadomości z lekcji.

8. Wylogowanie i wyłączenie komputerów.

źródła:

http://licencja007.webpark.pl/rodzaje_licencji/rodzaje_licencji.html

<http://pl.wikipedia.org/wiki/Shareware>

<http://pl.wikipedia.org/wiki/Firmware>

<http://pl.wikipedia.org/wiki/Freeware>

http://licencja007.webpark.pl/rodzaje_licencji/rodzaje_licencji.html#gpl

<http://pl.wikipedia.org/wiki/Adware>

[http://pl.wikipedia.org/wiki/Trial_\(licencja_oprogramowania\)](http://pl.wikipedia.org/wiki/Trial_(licencja_oprogramowania)).